

# การสื่อตามหมายคนพิการในนิทานของกลุ่มชาติพันธุ์ไท

## The interpretation of Disable People in Tai ethnic folk tale

สุดารัตน์ มาศวรรณ<sup>1</sup>/ Sudaratana Maswanna<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup>Thai, Faculty of Humanities and Social Sciences,  
Rajabhat Maha Sarakham University,

Maha Sarakham 44000, Thailand

Email: hying430916@gmail.com

### Abstract

The main purpose of this study was to 1) study the motif of character of the disable. 2) The interpretation of disable in 19 the Tai's folktales. It was discovered that the character of the disable were: 1) the blind in 12 folk tales 2) the deaf in 4folk tales 3) the defective person in 9folk tales. The motif in characters on these folktalescould be interpreted as follows: 1) the disable person was joker 2) the disable person was disadvantaged people 3) the disable person wasugly 4) the disable person was burden and 5) the disable person was a person who get assistance

**Keywords:** Disable person, interpretation, Tai ethnic, tale

## บทคัดย่อ

บทความเรื่องการสื่อความหมายคนพิการในนิทานของกลุ่มชาติพันธุ์ไทมีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1. ศึกษาอนุภาคตัวละครที่พิการ 2. เพื่อศึกษาความหมายคนพิการ โดยศึกษาจากนิทานของกลุ่มชาติพันธุ์ไทจำนวน 19 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่าอนุภาคตัวละครที่พิการมี 3 ประเภท คือ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น จำนวน 12 เรื่อง 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 4 เรื่อง และ 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ จำนวน 9 เรื่อง อนุภาคตัวละครในนิทานเหล่านี้สื่อความหมายได้ดังนี้ 1) คนพิการคือความตลก 2) คนพิการคือคนด้อยโอกาสในสังคม 3) คนพิการคือคนที่น่ารังเกียจ 4) คนพิการคือภาระ 5) คนพิการคือคนที่ควรได้รับความช่วยเหลือ

**คำสำคัญ:** คนพิการ, การสื่อความหมาย, กลุ่มชาติพันธุ์ไท, นิทาน

## บทนำ

นิทานเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เด็ก ๆ ในสมัยก่อนต่างเติบโตมาพร้อมกับนิทานพื้นบ้าน เช่น เรื่องกำกาดำ เสียงเมียง หลวงพ่อกับเณรน้อย เป็นต้น ซึ่งเป็นนิทานเฉพาะถิ่น ในขณะที่เด็กในสมัยนี้เติบโตมาพร้อมกับสโนไวท์ เจ้าหญิงนิทรา มอนสเตอร์ริงค์ แฮร์รี่ พ็อตเตอร์ โดราเอมอน เป็นต้น ซึ่งนิทานของทั้งสองยุคนี้แม้จะมีเนื้อหาที่แตกต่างกัน เพราะการแลกเปลี่ยนทางสังคมและวัฒนธรรม รวมไปถึงกระแสโลกาภิวัตน์ แต่สิ่งที่นิทานเหล่านี้มีเหมือนกันคือมุ่งให้ความบันเทิงแก่ผู้เสพเป็นหลักสังคมไทยดั้งเดิมเป็นสังคมเกษตรกรรม นิทานที่ถูกนำมาเล่าต่อ ๆ กันมาจึงเป็นเรื่องที่มักจะเกี่ยวข้องกับสภาพธรรมชาติและสังคมที่เป็นนิทานมหัศจรรย์บ้าง นิทานศาสนาบ้าง ฝังในความเชื่อของแต่ละท้องถิ่นบ้าง พระและเณรบ้าง รวมไปถึงนิทานที่เกี่ยวกับคนพิการ

อำนาจพิเศษอย่างหนึ่งของนิทานก็คือสามารถนำเรื่องธรรมดาให้เป็นเรื่องแปลกประหลาด หรือทำให้เรื่องหนักหน่วง เรื่องต้องห้าม เช่นการฆ่า การล่อลวง ความขัดแย้งทางชนชั้น สถานภาพทางสังคมหรือเชื้อชาติมาเล่าในรูปแบบที่ซ่อนไปกับฉากผจญภัยแฟนตาซีอย่างกลมกลืน หรือบางครั้งก็แสดงเนื้อหาอย่าตรงไปตรงมาเช่นกัน

ด้วยเหตุที่นิทานมีอำนาจในการถ่ายทอดจินตนาการอย่างไร้ขีดจำกัด ทำให้หลายเรื่องเกินเลยกรอบศีลธรรม หรือมีความล่อแหลมเป็นอย่างยิ่ง แต่เมื่อเรื่องเหล่านี้ไปอยู่ในรูป

แบบการนำเสนอด้วยนิทานแล้วทำให้เรื่องเหล่านี้กลายเป็นความตลกและความสนุกสนาน แทน ดังเช่นเรื่องของคนพิการในนิทานส่วนใหญ่จะถูกจัดในประเภทนิทานตลก ทั้งตลกจากรูปร่างที่พิการและตลกจากพฤติกรรมที่แปลกและแตกต่างจากคนปกติ ทั้งนี้ในความตลกนั้นยังมีบางสิ่งบางอย่างซ่อนไว้

คนพิการเป็นสมาชิกของสังคมเช่นเดียวกับคนปกติทั่วไป แต่คนพิการไม่ค่อยได้รับสิทธิเท่าเทียมกับคนปกติมากนัก คนพิการเปรียบเสมือนคนชายขอบของสังคม จากเหตุการณ์วัยรุ่นฆ่าร้ายร่างกายคนพิการจนเสียชีวิตเป็นข่าวที่ได้รับความสนใจจากประชาชนทั่วไปเป็นอย่างมาก เพราะเป็นข่าวที่กระเทปกระเทือนต่อจิตใจของคนทั่วไป จากข้อเท็จจริงของข่าวสาเหตุที่กลุ่มวัยรุ่นต้องไปฆ่าร้ายร่างกายชายพิการเพราะกลุ่มวัยรุ่นได้ล้อเลียนเรื่องขาพิการของชายพิการจากนั้นทำให้ชายพิการโกรธ จนถึงขั้นทำร้ายร่างกายกันและอีกฝ่ายเสียชีวิตในที่สุด ข่าวนี้ทำให้สังคมต้องกลับมามองกลุ่มคนพิการเหล่านี้ใหม่ แม้ว่าคนพิการจะเป็นกลุ่มที่มีสิทธิเสรีภาพเท่ากับคนปกติ แต่คนเหล่านี้กลับถูกสังคมมองด้วยสายตาที่ต่างออกไป บางครั้งมองว่าเป็นตัวประหลาดและถึงกับรังเกียจในร่างกายที่อับลักษณ์ของคนพิการเหล่านี้

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการสื่อความหมายคนพิการในนิทานกลุ่มชาติพันธุ์ไท ทั้งหมด 19 เรื่อง จาก 7 กลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่ นิทานผู้ไท จำนวน 5 เรื่อง นิทานญ้อ 2 เรื่อง นิทานไทดำ 2 เรื่อง นิทานไทเบิ้ง จำนวน 4 เรื่อง นิทานลาว จำนวน 2 เรื่อง นิทานไทยเลย จำนวน 3 เรื่อง และนิทานกะเลิง จำนวน 2 เรื่อง โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาอนุภาคตัวละครที่พิการในนิทานของกลุ่มชาติพันธุ์ไท
2. เพื่อศึกษาการสื่อความหมายของคนพิการ

## คนพิการคือใครในนิทาน

คนพิการ หมายถึง คนที่มีความผิดปกติ หรือบกพร่องทางร่างกายทางสติปัญญา หรือทางจิตใจ (พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 มาตรา 4) โดยสามารถแบ่งประเภทคนพิการได้ ดังนี้ 1) คนพิการทางการมองเห็น 2) คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย 3) คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือการเคลื่อนไหวก่อนวัย 4) คนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม 5) คนพิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้(กฎกระทรวง ฉบับที่ 2

(พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534) นอกจากนี้ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ได้กำหนดประเภทความพิการทางการศึกษาไว้ 9 ประเภท ได้แก่ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือ การเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ 5) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา 7) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ 8) บุคคลออทิสติก 9) บุคคลพิการซ้อน

ในนิทานของกลุ่มชาติพันธุ์ไท ทั้ง 19 เรื่อง พบว่ามีอนุภาคตัวละครที่พิการ 5 ประเภทดังนี้

#### 1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น หรือ คนตาบอด (Blind)

คนตาบอด เป็นคนพิการประเภทหนึ่งที่เรามักจะพบเจอในสังคมไทย ภาพในความคิดที่คนส่วนมากคิดถึงคนตาบอดคือใส่แว่นดำดำ ถือไม้เท้าและขายสลากกินแบ่งรัฐบาล และอีกอาชีพหนึ่งก็คือหมอนวด ในความเป็นจริงแล้วเราสามารถพบคนตาบอดได้ในหลากหลายอาชีพด้วย

ในการจำแนกคนพิการ จะเรียกคนตาบอดว่าผู้บกพร่องทางการมองเห็น หรือคนที่สูญเสียการมองเห็น โดยสามารถแบ่งเป็นคนที่ตาบอดสนิท และสามารถมองเห็นอย่างเลือนราง ในนิทานของกลุ่มชาติพันธุ์ไท พบว่ามีนิทานที่ปรากฏอนุภาคของคนตาบอด จำนวน 12 เรื่อง ได้แก่ บักตาบอด ถือก่องน้ำ (ผู้ไท) บักตาบอดกับบักชาติติด (ผู้ไท) ตาบอดคลำช้าง (ผู้ไท) คนตาบอดทั้งเจ็ด (ผู้ไท) สะเฝ้าจ่องหอง (ญ้อ) แม่ย่ากินปิง (ไทดำ) หนุ่มตาบอดกับหนุ่มหูหนวก (กะเลิง)

#### 2. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หรือคนหูหนวก

ผู้บกพร่องทางการได้ยิน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ หูตึง หมายถึงคนที่สูญเสียการได้ยินสามารถได้ยินเสียงบ้าง และอีกประเภทหนึ่งคือหูหนวกหมายถึงคนที่ไม่สามารถได้ยินเสียงใด ๆ เลย ในนิทานของกลุ่มชาติพันธุ์ไท พบว่ามีนิทานที่ปรากฏอนุภาคของคนหูหนวก จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ ไอ้สามเกลอ (ไทเบิ้ง) หนวกทึง (ไทเลย) สองสหายลักไก่ (ไทเลย) หนุ่มตาบอดกับหนุ่มหูหนวก (กะเลิง)

3. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โดยแบ่งได้ 3 ประเภท คือ ขาพิการ จมูกบิ่ และพิการอื่น ๆ ดังนี้

### 3.1 ขาพิการ

ขาพิการ จัดอยู่ในประเภทบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ในนิทานของกลุ่มชาติพันธุ์ไท พบว่านิทานที่ปรากฏอนุภาคของคณพูนวกร จำนวน 4 เรื่อง โดยพบว่ามีแขนขาอ่อนแรง 1 เรื่องคือไอ้หวัง (ลาว) และ ขาดิต 3 เรื่อง ได้แก่ บักดาบอดกับ บักขาดิต (ผู้ไท) ไอ้บอดกับไอ้ติด (ไทเบิ่ง) บักควักกับบักควั่น (ลาว) สองสหายไปหาตะกวด (ไทเลย)

### 3.2 จมูกบิ่

คณพิการอีกประเภทหนึ่งที่พบในนิทานเป็นความพิการที่จมูก คือ จมูกที่แพบ ผิดปกติ ในนิทานของกลุ่มชาติพันธุ์ไท พบว่านิทานที่ปรากฏอนุภาคของความพิการที่หู จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ บักแหมบหลอกสาว (ผู้ไท) เฮียะโฮยห่อน (ญ้อ) พระจมูกบิ่ (ไทเบิ่ง) ไอ้ซู้คร้านตุตเออว (ไทเบิ่ง)

### 3.3 พิการอื่น ๆ

นอกจากบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ทั้ง 3 ประเภท ที่กล่าวมาแล้ว ในนิทานยังมีคณพิการที่ไม่ได้จัดอยู่ในประเภทใด อีก 2 เรื่อง คือ ท้าวหัวข้อ ล่อ (ไทดำ) ซึ่งท้าวหัวข้อล่อเป็นตัวละครที่เกิดมาไม่มีแขนไม่มีขา มีแต่หัว ดังนั้นจึงได้ชื่อว่าหัวข้อล่อ ที่แปลว่าเป็นก้อนกลม ๆ ในภาษาอีสานและอีกเรื่องก็คือ ไอ้ซู้คร้านตุตเออว สำนวนไทเบิ่ง ซึ่งหมายถึงคณการควบคุมการขับถ่ายไม่ได้ ไอ้ซู้คร้านตุตเออวต้องมีผ้าซี้รว อุดรูทวารหนักไว้

ในนิทานได้แสดงภาพตัวแทนของคณพิการประเภทต่าง ๆ โดยคณพิการแต่ละประเภทนั้นถูกกล่าวถึงในนิทานตลกมากที่สุด แต่ในความตลกนั้นมีสิ่งใดที่แฝงไว้บ้าง ดังจะได้กล่าวถึงในหัวข้อต่อไป

## การสื่อความหมายคณพิการในนิทาน

นิทานตลก (Jokes) เป็นนิทานที่นำความตลกขบขันมาสู่ผู้เล่าและผู้เสพ คณเรามาก จะขบขัน หรือชอบฟังเรื่องตลกเพราะเรื่องที่เรได้รับฟังนั้นมันแปลกไปจากปกติธรรมดาใน

วิธีประจำวัน นิทานตลกที่เราได้เสพนั้นจึงเป็นเหมือนการนำเสนอภาพความสมจริงแต่แฝงไว้ด้วยการเสียดสีล้อเลียน ความพิการก็เช่นกัน ความพิการเป็นเรื่องแปลก หากในนิทานนำเสนอภาพความพิการโดยให้ตัวละครได้แสดงสิ่งที่มันเป็นไปไม่ได้แล้วมันยิ่งตลกขบขันมากยิ่งขึ้น ดังนั้นอนุภาคตัวละครพิการที่ถูกนำเสนอในนิทานแต่ละเรื่องนั้นได้สื่อความหมายต่าง ๆ ออกมาดังนี้

### 1. ความพิการคือความตลก

นิทานที่มีอนุภาคคนพิการปรากฏอยู่ส่วนมากมักจะถูกจัดประเภทไว้ในนิทานตลก ทั้งนี้เพราะคนพิการมีความ “แปลก” ไปจากคนปกติ ดังนั้นนิทานที่มีคนพิการจึงตลกเพราะความแปลกประหลาดทางร่างกายและแฝงการเสียดสีล้อเลียนด้วยการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมา ยิ่งทำให้คนเสพนุกสนานและขบขันมากขึ้น ในนิทานของกลุ่มชาติพันธุ์ไท พบว่ามีนิทานที่มีอนุภาคตัวละครเป็นคนพิการจัดอยู่ในประเภทนิทานตลก 16 เรื่อง จากทั้งหมด 19 เรื่องดังตัวอย่างนิทานเรื่องสองสหายลักไก่สำนวนของกลุ่มชาติพันธุ์ไทเลย ที่มีตัวละครเป็นคนตาบอดกับคนหูหนวกชวนกันไปขโมยไก่ชาวบ้าน โดยให้คนหูหนวกเป็นคนไปขโมยส่วนคนตาบอดจะซ่อนอยู่ด้านนอก ระหว่างนั้นคนหูหนวกก็ถามเพื่อน ส่วนคนตาบอดก็พยายามไม่ให้เพื่อนพูด แต่คนหูหนวกก็เข้าใจว่าเพื่อนพูดไปอีกอย่างหนึ่ง จนเจ้าของบ้านได้ยินและทำให้สองหนุ่มกลัว คนหูหนวกวิ่งหนีไปได้ ส่วนคนตาบอดยังเดินเวียนไปชนนั้นชนนี้จนเจ้าของบ้านตะโกนตำ พร้อมทั้งจะมาจับขโมย คนตาบอดจึงพยายามหาทางหนี ส่วนคนหูหนวกเมื่อคิดได้ว่าตนทั้งเพื่อนก็กลับมาจูงเพื่อนหนีไปด้วยกัน

นิทานเรื่องนี้แสดงให้เห็นพฤติกรรมที่น่าขบขันของคนตาบอดกับคนหูหนวกในช่วงที่กำลังขโมยไก่และช่วงที่หนีจากเจ้าของบ้าน ในนิทานแสดงให้เห็นว่าคนหูหนวกในเรื่องอาจจะพอได้ยินเสียงบ้าง แต่ไม่ทั้งหมด ทำให้พูดได้ตอบคนตาบอดอีกอย่างหนึ่ง เพราะอย่างนี้จึงทำให้นิทานขบขันและถูกใจผู้ฟังเป็นอย่างยิ่ง ดังตัวอย่าง

ขณะที่หูหนวกเข้าไปในเล้าไก่อ้นั้น ก็ถามเพื่อนว่า “เอาตัวไหนดี” ส่วนตาบอดก็พูดว่า “พูดทำไม” หูหนวกนึกว่าเพื่อนให้คำตอบจึงถามอีกว่า “เอาตัวลาย ๆ หรือ” ตาบอดก็บอกว่า “พูดค่อย ๆ” หูหนวกจึงถามเพื่อนว่า “เอาตัวน้อย ๆ หรือ” ตาบอดบอกเพื่อนว่า “อย่าพูดดัง” หูหนวกถามคืนว่า “เอาตัวสีแดงหรือ” ฝ่ายเจ้าของบ้านรู้สึกตัวจึงร้องถามลงไปว่า “ใครมาพูดดำ ๆ แดง ๆ อยู่ที่นี่” เมื่อสองหนุ่มรู้ว่าเจ้าของบ้านตื่น หูหนวกก็รีบวิ่งหนีไปทันที ทั้งให้ตาบอดอยู่คน

เดียวฝ่ายตาบอดเดินคลำทางมาจนถึงน้ำครำ นึกว่าเดินมาถึงทุ่งนาที่มีน้ำแล้ว ด้วยความดีใจจึงร้องล่ำกลอนขึ้นด้วยเสียงดัง เจ้าของบ้านก็ตะโกนเสียงดังลงมาว่า “ยังจะมาร้องล่ำอยู่ที่นี่อีกหรือ” ตาบอดตกใจรีบวิ่งโดยเร็ว เหยียบเอาคราดที่วางอยู่กระดกขึ้น ต้ามคราดตีหน้าผากอย่างแรง ตาบอดร้องว่า “ยอมแพ้แล้ว อย่าตีผมเลย ๆ” เจ้าของบ้านร้องมาอีกว่า “ยังไม่หนีไปอีกหรือ” ตาบอดวิ่งไปชนกับเสาเรือนพоди ตาบอดเข้าใจว่าตนเองถูกตีเป็นครั้งที่สอง จึงร้องออกมาว่า “เช็ดแล้ว อย่าตีผมเลย” เจ้าของบ้านคว้ามิดวิ่งลงมา ส่วนตาบอดวิ่งหนีไปอย่างรวดเร็ว ฝ่ายหูหนวกเมื่อคิดได้ว่าทั้งเพื่อนไว้ ก็วิ่งกลับมาเจอเพื่อนพоди จึงจูงมือเพื่อนวิ่งหนีไป

(Saratussannun, 1989: 129 – 130)

นิทานเรื่องสองสหายลักไก่สำนวนของกลุ่มชาติพันธุ์ไทเลย มีโครงเรื่องคล้ายกันกับนิทานเรื่องหนุ่มตาบอดกับหนุ่มหูหนวกสำนวนกลุ่มชาติพันธุ์กะเลิง และเรื่องไอ้สามเกลอสำนวนของกลุ่มชาติพันธุ์ไทเบิ่ง ซึ่งนิทานเรื่องไอ้สามเกลอเพิ่มไอ้ตุตเอ๋อเข้ามาในขบวนการขโมยไก่อีกหนึ่งคน

ส่วนนิทานเรื่องบักตาบอดกับบักชาติติ ของผู้ไทก็จะมีโครงเรื่องคล้ายกันกับเรื่องบักควักกับบักควั่นของกลุ่มชาติพันธุ์ลาว และเรื่องสองสหายไปหาตะกวดของกลุ่มชาติพันธุ์ไทเบิ่ง โดยคนตาบอดกับคนชาติติไปด้วยกัน ไปเจอรังนก คนชาติติให้คนตาบอดเป็นคนป็นขึ้นไปต้อนจะบอกทาง ปรากฏว่าที่อยู่จริงนกคืองูเมื่อพันพิษออกมาถูกตาทำให้คนตาบอดมองเห็น คนตาบอดโยนงูลงไปถูกคนชาติติ คนชาติติกระโดดด้วยความตกใจ ทำให้ขาฉีกออกจากกัน นิทานทั้งสามเรื่องเป็นนิทานที่จบด้วยความสุขและสมหวัง ซึ่งทำให้ผู้เสพนิทานตกลงขบขันกับพฤติกรรมของคนพิการทั้งสอง โดยเฉพาะตอนที่คนตาบอดจับงู และคนชาติติกระโดดหนีงู เปิดโอกาสให้ผู้เสพได้จินตนาการถึงพฤติกรรมการแสดงออกของคนพิการทั้งสองที่สร้างความตกลงขบขันและสร้างความพึงพอใจในตอนจบให้แก่ผู้เสพนิทานด้วย

ในนิทานเรื่องไอ้ขี้คร้านตุตเอ๋อสำนวนไทเบิ่ง พฤติกรรมของไอ้ขี้คร้านสร้างความขบขันมาก ผู้วิจัยสรุปความมาจาก Uitrageol (1997: 233) ความว่าชายคนหนึ่งเป็นคนขี้เกียจยิ่งนัก จนเรียกกันว่า ไอ้ขี้คร้าน พ่อแม่ใช้ให้ไปจับปลา บังเอิญจับมาได้ 3 ตัว เมื่อเดินผ่านป่าช้า เห็นไฟที่เผาศพกำลังลุกอยู่ ก็เอาปลาไปย่าง ขณะย่างปลาตัวที่ 1 อยู่ ก็นั่งหลับ พอตื่นขึ้นมาปลาก็ไหม้หมด จึงย่างปลาตัวที่ 2 ก็หลับอีก เมื่อตื่นขึ้นมา ปลาก็ไหม้ไฟไปอีก พอปิ้งปลาตัวที่ 3 จึงใช้ผักเบี้ยถ่างตาเอาไว้มิให้หลับ ไอ้ขี้คร้านมองเห็นมือผีเอื้อมมาจับปลา

ก็คว่ำไว้ และใช้ไม้ตีตี ผีกลัว จึงให้ศาลาที่ทำให้ไอ้ขี้คร้านสามารถหนีเสียงแปลกประหลาดตั้งจากกันได้ ไอ้ขี้คร้านมีหนทางทำมาหากินได้ โดยรับจ้างเดินไปตามคันทนา แล้วใช้เสียงที่ดังจากกัน โลงนกที่ลงมากินข้าวในนา อาชีพนี้นำให้ไอ้ขี้คร้านมีศรีสุขไปได้ในที่สุด

พฤติกรรมที่ทำให้ผู้เสพนิทานเรื่องนี้ขบขันเช่นไอ้ขี้คร้านง่วงนอนมาก เพื่อไม่ให้ตาหลับจึงเอาผักเบี้ยมาถ่างตาไว้ ซึ่งการเอาผักเบี้ยมาถ่างตาก็คือสิ่งที่เป็นไปได้ นอกจากนี้เมื่อได้รับพรจากผีแล้วทำให้ไอ้ขี้คร้านกลายเป็นคนตูดเอ่อว คือการควบคุมอวัยวะขบถายไม่ได้ แทนที่ไอ้ขี้คร้านจะคิดว่าเป็นเรื่องน่ารังเกียจ กลับใช้มันด้อยของตนไปรับจ้างไถ่นก ทำให้ไอ้ขี้คร้านกลายเป็นคนร่ำรวยในที่สุด

## 2. คนพิการคือคนด้อยโอกาส

คนด้อยโอกาส คือ คนที่ประสบปัญหาเดือดร้อน และไม่ได้รับโอกาสในด้านต่าง ๆ ทั้งสังคม เศรษฐกิจ เป็นคนที่ไม่ได้รับโอกาสในด้านต่าง ๆ ในนิทานเรื่องบักตาบอดกับบักขาคิด ส่วนกลุ่มชาติพันธุ์อยู่เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่กล่าวถึงความด้อยโอกาสของคนพิการอย่างชัดเจน จนคนพิการตัดสินใจไปแสวงหาชีวิตใหม่ ดังตัวอย่าง

กล่าวถึงบักขาคิด เขาให้มาเฝ้าตอนเฝ้าลี่ ก็นั่งเฝ้ามาหลายวันแล้ว ก็ไม่มีใครมาส่งข้าวปลาอาหาร นั่งมองลำน้ำ คิดอยู่ว่าจะเป็นอย่างไรร กับชีวิตตัวเอง ก็มองเห็นเรือตรงมายังที่ดอนและหลี่พอดิ บักขาคิดจึงร้องบอกไปว่า “อย่ามองทางนี้หลี่ข้อย” บักตาบอดตอบว่า “บ่เป็นหยังดอก” เรือนั้นก็พายเข้ามาใกล้ บักขาคิดก็ตะโกนบอกอีกบักตาบอดก็ตอบเหมือนเดิม ว่าบ่เป็นหยังดอก และเรือลำนั้นก็ชนหลี่ของบักขาคิด บักตาบอดก็ร้องให้ บักขาตีบช่วยเอาขึ้น บักขาคิดก็ร้องออกไปว่า “ขอช่วยไม่ได้ขาข้อยติด” และบักขาคิดก็บอกทางขึ้นจากน้ำได้เลยคุยกัน ถึงเรื่องราวที่เป็นมาให้กันและกันฟัง บักขาคิดและบักตาบอด จึงได้ชวนกันไปแสวงหาโชคกลางข้างหน้า โดยบักตาบอดให้บักขาคิดขี่หลังให้เป็นตาในการเดินทาง ส่วนบักตาบอดให้เป็นขาในการเดินทางไป เห็นอะไรบักขาคิดจะบอกให้บักตาบอดฟัง

(Chaisantaw, 1989: 139)

ในนิทานเล่าว่าบักขาคิดได้รับมอบหมายให้มาเฝ้าตอนเฝ้าหลี่ แต่ก็ไม่มีใครมาส่งข้าวมาส่งน้ำ แสดงให้เห็นว่าคนพิการเป็นเพียงคนตัวเล็ก ๆ ในสังคม เป็นคนที่ถูกมองข้าม

และไม่ได้รับความสำคัญ ดังนั้นเมื่อมีเรื่องของบักดาบอดเข้ามาบักขาคิดจึงตัดสินใจที่จะไปตายเอาดาบหน้า บักขาคิดจึงเป็นภาพตัวแทนของคนพิการที่ไม่ยอมย่อท้อต่อชีวิตและความพิการของตนเอง ในนิทานเรื่องนี้ทั้งสองได้ไปผจญภัยและต่อสู้กับยักษ์จนสามารถเอาชนะยักษ์ได้ แสดงให้เห็นว่าคนพิการสามารถต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ ของตนได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป หากมองโอกาสให้คนพิการ และในตอนท้ายของเรื่องทั้งสองสามารถกลับมาเป็นคนปกติ คือบักดาบอดกลับมามองเห็น ส่วนบักขาคิดเขาก็แยกออกจากกันและเดินได้เป็นปกติ

### 3. คนพิการคือคนที่น่ารังเกียจ

ด้วยเหตุที่คนพิการคือคนที่มีรูปร่างหน้าตาผิดปกติ ดังนั้นรูปลักษณ์ภายนอกจึงก่อให้เกิดความรังเกียจหรือไม่พอใจต่อผู้พบเห็น ดังในกรณีของไอห้วง ในนิทานเรื่องไอห้วงของกลุ่มชาติพันธุ์ลาว นิทานเรื่องไอห้วงของกลุ่มชาติพันธุ์ลาว ได้นำเสนอว่าไอห้วงเป็นภาพตัวแทนของคนพิการที่ด้อยโอกาสในสังคม ไอห้วงขาพิการ เป็นกำพั่ว ต้องไปอาศัยอยู่กับเศรษฐีทอง เศรษฐีทองให้เลี้ยงวัว 1,000 ตัว วันหนึ่งวัวไปกินผักชาวบ้านจนหมด ชาวบ้านมาร้องเรียนต่อเศรษฐีทอง เศรษฐีจึงไล่ไอห้วงออกจากบ้าน แต่ไอห้วงขอร้องให้อยู่ต่อ เพราะไม่มีที่ไป เศรษฐีจึงตี 10 ครั้ง

ต่อมาไอห้วงไปเลี้ยงวัวอีก และได้ขอให้เทวดามาช่วยให้ตนสบายเสียที เทวดาจึงมาช่วย โดยถ่มน้ำลายใส่ปากไอห้วงและบอกว่าต่อไปนี้ไอห้วงจะมีวาจาสิทธิ์ วันต่อมาเมื่อปล่อยวัวแล้วไอห้วงมองเห็นเรือสินค้าก็พูดว่าขอให้เรือติดอยู่กับที่ไปไหนไม่ได้ เมื่อเรือขยับไปไหนไม่ได้ พ่อค้าลำบากมากต้องตามหาคนที่สามารถทำให้เรือเคลื่อนที่ได้ แต่ไม่มีใครมีความสามารถ ไอห้วงจึงบอกว่าคุณเองสามารถทำได้ และถ้าทำสำเร็จขอให้แบ่งสมบัติให้ครึ่งหนึ่ง เมื่อพ่อค้าตกลงไอห้วงก็เอามือไปแตะเรือและพูดว่าขอให้เรือขยับเท่านั้นเรือก็ขยับได้ เศรษฐีเห็นไอห้วงมีสมบัติกลับมาคิดว่าไอห้วงไปขโมยใคร จึงยึดสมบัติไว้ทำให้ไอห้วงโกรธมาก

เศรษฐีทองมีลูกสาวสวยอยู่คนหนึ่ง วันหนึ่งนางนั่งทอดผ้าอยู่ เมื่อไอห้วงจะออกไปปล่อยวัวจึงพูดว่าขอให้ลูกสาวเศรษฐีกันติดอยู่กับที่ลูกไปไหนไม่ได้ เมื่อตอนเย็นกลับมาไอห้วงจึงถามว่าถ้าตนช่วยแล้วจะได้อะไรตอบแทน เศรษฐีจะให้ไอห้วงแต่งงานกับลูกสาว ไอห้วงจึงยื่นมือไปจับ นางจึงลุกขึ้นได้ ทั้งสองจึงแต่งงานกัน แต่นางไม่ยอมหลับนอนกับไอห้วง ไอห้วงจึงไปขอให้เทวดาช่วยเหลือ เทวดาให้แหวนมาวงหนึ่งเมื่อสวมแล้วจะเป็นชายหนุ่มรูปงาม ไอห้วงจึงสวมแหวนและบอกว่าตนฆ่าไอห้วงแล้วและเอาวัวและเมียไอห้วงมาเป็นของตน ลูกสาวเศรษฐีตกใจจึงร้องให้คนมาช่วยแต่เมื่อทุกคนมาก็พบแต่ไอห้วง นาง

เก็บความสงสัยไว้และพบความลับของไอ้หวังจึงทำตัวดีกับไอ้หวังและชวนกลับไปอยู่ที่บ้าน

(Sakeepun, 2012: 123 -124)

นิทานเรื่องไอ้หวัง แสดงให้เห็นความพิการของคนที่ยากจนแรง เวลาเดินก็ไม่สมดุล นอกจากพิการแล้วยังยากจนอีกทำให้รูปร่างที่อัปลักษณ์นั้นมีแต่ความน่ารังเกียจ แม้ว่าเศรษฐีจะให้อาศัยอยู่ในบ้านแต่ก็ต้องทำงานแลกกับที่อยู่อาศัยและอาหาร เมื่อทำผิดก็ได้รับการลงโทษ แม้ไอ้หวังจะได้แต่งงานกับลูกสาวเศรษฐีก็ไม่ได้ช่วยให้ชีวิตคู่ของทั้งสองคนดี เพราะภรรยาของเขารังเกียจรูปร่างอันอัปลักษณ์ของเขานั่นเอง ไอ้หวังจึงเป็นภาพตัวแทนของคนพิการที่ถูกสังคมรังเกียจเพราะความอัปลักษณ์ในรูปร่างนั่นเอง

ในนิทานเรื่องบักดาบอดถือกล้องน้ำสำนวนกลุ่มชาติพันธุ์ญ้อ มีเนื้อหาดังนี้

ชายคนหนึ่งเป็นคนตาบอดแจ้ง ไปเอาเมียที่หมู่บ้านอื่น เมียไม่รู้ว่าเป็นคนตาบอดอยู่ด้วยกันจนมีลูกหนึ่งคน พอถึงเวลาทำนา นาไม่มากแต่ถามวันไหนก็ตอบว่ายังไม่ใกล้จะเสร็จเลย เมียเลยออกไปดู ไปเห็นผัวตัวเองไปไถนาคนอื่น เมียถามว่า พ่ออีนางเจ้าคือไปไถนาป่า บักดาบอดตอบว่า ลองเบ้งไถชื่อ ๆ และพอพลบค่ำสองผัวเมียก็เดินกลับบ้าน ผัวก็เดินเข้าไปในขี้สีก เมียเลยถามว่า เจ้าไปหยั่งขี้สีก ผัวตอบว่า เมื่อคืนนี้ข่อยได้ยินเสียงขางลั่นเลยลองมาเบ้ง

วันต่อมา บักดาบอดก็ไปไถนาอีก พอค่ำก็เดินกลับบ้านเดินตกบ่อน้ำ จึงร้องให้คนช่วย คนก็ถามว่าทำไมจึงตกลงไป บักดาบอดก็ตอบว่า บ่ได้ตก ลงไปหา กบ ได้ยินเสียงกบร้อง พวกคนที่ไปมุงดูก็ไปเอาคันไถลงมากายให้บักดาบอดปีนขึ้นมา แม่เฒ่าและเมียจึงเกิดความสงสัยว่าต้องเป็นคนตาบอดแน่นอน จึงเรียกมาถามว่า ตาบอดใช่ไหม บักดาบอดก็ไม่ยอมรับ แม่เฒ่าและเมียเลยวางแผนนำไปล่อน้ำ โดยโกหกว่าจะพาไปลงเรือ เมียก็จะไปด้วย ว่าแล้วก็จัดแจงเตรียมอาหารการกินใส่ให้ และนำเอาน้ำเต้าเป่าผูกใส่หัวเรือ เวลาลมพัดน้ำเต้าถูกลมจะมีเสียงดังอื้อ ๆ บักดาบอดก็นึกว่าเมียร้องไห้ ก็ปลอบเมียว่า เฒ่าอย่าฮ้องไห้ ข่อยสิพาเจ้าไป และก็ตอบเสียงลมนั่นไปเรื่อย ๆ จนลมพัดน้ำเต้าตกจากเรือ คล้าหาเมียไม่เห็น จึงรู้ว่าเมียนำตัวเองมาล่อน้ำ

(Chaisantaw, 1999: 138-139)

บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น หรือคนตาบอดจะมีปัญหาเรื่องการมองเห็น ดังนั้นตัวละครบักตาบอดในนิทานเรื่องนี้จึงมองไม่เห็นสิ่งใด แต่ด้วยความที่มีไหวพริบ จึงสามารถบายเบี่ยงเรื่องไปได้เรื่อย ๆ แต่สุดท้ายเมื่อเมียรู้ว่าตาบอดก็นำบักตาบอดไปลอยน้ำ แสดงให้เห็นว่าคนตาบอดเป็นบุคคลที่น่ารังเกียจและไม่มีใครต้องการ เมื่อบักตาบอดถูกนำไปลอยน้ำแล้ว บักตาบอดในเรื่องจึงไม่มีโอกาสที่จะได้อยู่ร่วมกับเมียอีก เป็นตอนจบที่โหดร้าย แสดงให้เห็นว่าคนพิการเป็นพวกชายขอบของสังคม เป็นคนอื่นที่สังคมไม่ต้องการ แม้แต่คนในครอบครัวก็ไม่อยากให้อยู่ร่วมชายคาด้วย

#### 4. คนพิการคือภาระ

ข้อเท็จจริงที่รุนแรงของคนพิการคือการเป็นภาระผู้อื่น คนพิการมักจะช่วยเหลือตัวเองได้ค่อนข้างลำบากกว่าคนปกติ ดังนั้นหากครอบครัวใดมีคนพิการอยู่ด้วย ครอบครัวนั้นก็จะมีการะต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ดังในนิทานเรื่องลูกสะไภ้จ้องทอง ของกลุ่มชาติพันธุ์ญ้อ ที่ลูกสะไภ้รังเกียจแม่ย่านี่ตาบอดเพราะเป็นภาระที่ตนต้องมาปรนนิบัติจึงยุให้สามีนำแม่ไปลอยป่า ดังเนื้อความว่า

มีครอบครัวหนึ่งแม่ตาบอด ลูกชายจึงคิดจะหาเมียมาไว้ปรนนิบัติแม่เวลาตนไม่อยู่ แต่ปรากฏว่าลูกสะไภ้ไม่ตี ยุงยงผิวให้ไล่แม่หนีไปเสีย ผัวก็เชื่อจะพาแม่ขึ้นกล้วยไปลอยป่าแล้วลูกชายก็แกล้งทำเป็นโจรจะมาปล้น แม่ไม่รู้นึกว่าโจรจริง ก็ร้องขอชีวิตลูกให้ฆ่าตัวเองแทน ลูกชายได้ยินเช่นนั้นก็สำนึกผิด จึงพาแม่กลับบ้านแล้วไล่เมียจ้องทองไปเสีย

(Chaisantaw, 1999: 138)

ในนิทานเรื่องแม่ย่านินปิงของกลุ่มชาติพันธุ์ไทดำก็เช่นเดียวกันที่แม่ย่านตาบอดลูกสะไภ้จึงป้างปลิงให้แม่ย่านินแล้วโกหกกว่าเป็นเนื้อแห้ง ดังเนื้อความว่า

แม่ย่านเป็นคนตาบอด ลูกสะไภ้ป้างปลิงให้แม่ย่านิน แม่ย่านคิดว่าเป็นชิ้นเนื้อแต่เคี้ยวเท่าไรก็ไม่ขาดสักที เลยถามลูกสะไภ้ว่าเอาอะไรให้กิน ลูกสะไภ้ก็บอกว่า เป็นเนื้อแห้ง เมื่อลูกชายมาพบก็ต่อว่าลูกสะไภ้ ลูกสะไภ้ก็ไม่ว่าอะไร แต่ไปทอผ้า (ต่ำหูก) ต่อมาเมื่อแม่ย่านตาย พ่อจะเอาแม่ย่านไปทำพิธีศพก็ไม่มีใครหามศพแม่ย่านได้ นอกจากลูกสะไภ้คนเดียว พ่อไปถึงป่าไม้ที่หามศพติดอยู่กับป่าลูกสะไภ้แกะเท่าไรก็ไม่ออก จึงต้องเผาลูกสะไภ้พร้อมแม่ย่าน ลูกสะไภ้ตายไปเกิดเป็นนกกู่หูก

เป็นห่วงผ้าที่ทอค้างไว้อย่างไม่เสร็จ เลยบินมาร้องบอกผัวว่า “กู้หูกให้แด่ กู้หูก”

(Sukkhong, 2012 : 20 – 21)

ในนิทานทั้ง 2 เรื่องนี้คนตาบอดถูกกระทำจากลูกสะใภ้ด้วยวิธีการที่โหดร้ายอีกคนหนึ่งยอมให้สามีนำแม่ไปปล่อยป่า ส่วนอีกคนหนึ่งให้กินในสิ่งที่ไม่ใช่อาหาร เป็นการลดทอนความเป็นมนุษย์ของอีกฝ่ายลง (Dehumanize) อย่างเห็นได้ชัดเพียงเพราะความพิการ ซึ่งสร้างภาระให้อีกฝ่าย

## 5. คนพิการคือคนที่ควรได้รับความช่วยเหลือ

ในนิทานเรื่อง ท้าวหัวข้อยล่อสำนวนกลุ่มชาติพันธุ์ไทดำ ผู้วิจัยสรุปความจาก Sukkhong (2012: 35) ความว่า หัวข้อยล่อไม่มีแขนไม่มีขา อาศัยอยู่กับยายคนหนึ่งซึ่งมีฐานะยากจน หัวข้อยล่อสงสารยายอยากช่วยยายทำไร่ทำนา จึงขอให้ยายนำตนใส่ย่ามไป ยายเอาย่ามแขวนไว้ที่ต้นไม้อันแล้วกลับบ้าน พระอินทร์จึงลงมาช่วยเนรมิตให้ไปเป็นคนช่วยงานไร่ นา พอยายกลับมาตอนค่ำนั้นก็เสร็จหมดแล้ว ยายก็พาหัวข้อยล่อกลับบ้าน หัวข้อยล่อปลูกแตงเต็มสวน พอแตงสุกนางลุนนี้ลูกพญาเมืองเปงจามาเก็บกินจนหมด ทั้งสองจึงสืบดู หัวข้อยล่อเห็นนางลุนนี้ก็หลงรัก ให้ยายไปขอนางลุนนี้ให้ พญาโกรธมาก บอกว่าถ้าสร้างสะพานเงินสะพานทองปลูกกล้วยปลูกอ้อยไปถึงเมืองพร้อมทั้งเงินทองสามบวกควายนอนจะยกให้ พระอินทร์มาช่วยเนรมิต หัวข้อยล่อจึงได้แต่งงานกับนางลุนนี้

นิทานเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่าพระอินทร์เป็นผู้มาช่วยหัวข้อยล่อให้ทำงานต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จ แม้แต่เรื่องของความรัก เช่นเดียวกันกับนิทานเรื่องไอ้ห้วงที่มีเทวดามาช่วยเหลือซึ่งทำให้ไอ้ห้วงกลายเป็นคนมีวาจาสิทธิ์เพื่อหวังผลแก่คน คือแกล้งไม่ให้เรือของพ่อค้าแล่นออกไปได้ และแกล้งให้ลูกสาวเศรษฐีลุดไปไหนไม่ได้ เมื่อไอ้ห้วงอาสาเป็นผู้ช่วยแก้ปัญหา นั้น ก็ได้รับรางวัลตอบแทนกลับมา แต่ก็ไม่สมหวังในรางวัลนั้น เช่นช่วยทำให้เรือแล่นไปได้ ก็ได้รับรางวัลเป็นทรัพย์สินครึ่งหนึ่งของพ่อค้า แต่ก็ถูกเศรษฐีทองยึดไปเพราะคิดว่าไอ้ห้วงไปขโมยมา ช่วยแก้ปัญหาลูกสาวเศรษฐีให้ลูกจากที่นั่นได้ รางวัลก็คือได้แต่งงานกับลูกสาวเศรษฐี แต่ลูกสาวเศรษฐีก็ไม่ยอมร่วมหลับนอนด้วยเพราะอัปลักษณ์ ทำให้เทวดาต้องมาให้แหวนวิเศษ เมื่อไอ้ห้วงสวมแล้วก็มีรูปร่างงดงาม ในประเด็นทางสังคมไอ้ห้วงเป็นคนชนชั้นล่างของสังคม เป็นพวกชายขอบที่ไม่มีคนสนใจ คนเหล่านี้จะเงยหน้าอ้าปากได้เช่นไรถ้าไม่อาศัย “เทวดา” มาช่วย ท้าวหัวข้อยล่อคนพิการและต่ำต้อยจะเลื่อนชนชั้นทางสังคมไปเป็นลูกเขยเจ้าเมืองได้อย่างไรถ้าไม่อาศัยเวทมนตร์ที่เรียกว่าชนชั้นล่างที่ดีผู้ทำงานอย่าง

หนักหน่วงเพราะนั่นคือหน้าที่ของตัวอย่างยายที่เลี้ยงดูหัวข้อล่อ ยายจึงเป็นตัวเชื่อมของ หัวหัวข้อล่อกับความเจริญก้าวหน้า

นิทานเรื่องหัวข้อล่อและไอ้หวังจึงเป็นภาพตัวแทนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าคนในสังคมก็พร้อมจะช่วยเหลือคนพิการเหมือนกันนอกจากที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้วในปัจจุบันรัฐได้ออกกฎหมายมาดูแลช่วยเหลือคนพิการหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2556 พระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2556 และกฎกระทรวงอีกหลายฉบับ

อย่างไรก็ตาม การสื่อความหมายคนพิการในนิทานกลุ่มชาติพันธุ์ไท เป็นเพียงภาพตัวแทนส่วนหนึ่งของสังคม ไม่ได้เป็นภาพเหมารวม (stereo type) ของทั้งหมด นิทานไม่ได้ฉายภาพของความจริงดังที่ Nathalang (1996: 20) กล่าวว่า “การดึงความจริงจากมุกตลกจึงดังอย่างตรงไปตรงมาไม่ได้ กลับจะต้องแปลให้ตรงกันข้ามกับความเป็นจริงเสียด้วยซ้ำ มุกตลกทำหน้าที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบแทนคนในสังคมที่อยากจะฝ่าฝืนอยู่แล้ว”

## สรุป

นิทานของกลุ่มชาติพันธุ์ไทปรากฏอนุภาคตัวละครคนพิการอยู่ 3 ประเภท คือ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โดยนิทานได้สื่อความหมายของคนพิการไว้ว่า 1) คนพิการคือตัวตลก ความตลกของคนพิการอยู่ที่ร่างกายที่ไม่ปกติ รวมทั้งพฤติกรรมที่แสดงออกด้วย ดังเช่นในนิทานเรื่องสองสหายลักไก่ 2) คนพิการคือคนด้อยโอกาส คนพิการมักถูกมองข้าม ไม่มีคนสนใจ ดังเช่นในนิทานเรื่องบักตาบอดกับบักชาติด 3) คนพิการคือคนน่ารังเกียจ สาเหตุมาจากร่างกายที่ผิดปกติคนพิการจึงถูกรังเกียจ เช่นเรื่องไอ้หวัง 4) คนพิการคือภาระ คนพิการบางส่วนจะช่วยเหลือตัวเองได้ไม่เต็มที่ ดังนั้นจึงเป็นภาระให้คนอื่น ดังเช่นในนิทานเรื่องแม่ย่ากินปิง 5) คนพิการคือคนที่ควรให้ความช่วยเหลือ คนในสังคมไม่ได้มองข้ามคนพิการไปหมด ยังมีคนบางส่วนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือแก่คนพิการเช่นกัน ในส่วนของรัฐก็ได้ออกกฎหมายต่าง ๆ มาเพื่อดูแลคนพิการด้วย

## ข้อเสนอแนะ

เพราะนิทานเป็นผลของจินตนาการที่ไม่สิ้นสุด เรื่องราวต่าง ๆ สามารถนำมาถ่ายทอดได้อย่างสนุกสนาน หากเราจะพิจารณาสภาพสังคมหรือปัญหาสังคมต่างๆ นิทานก็สามารถเป็นข้อมูลที่จะให้ศึกษาได้เช่นกัน เช่น การศึกษาปัญหาอาชญากรรมในนิทาน หรือ การศึกษาเรื่องเพศในนิทาน เป็นต้น

## Reference

- Chaisantaw, B. (1999). **Nithan Yo: Sueksa korani ban U Tambon Maha Chai Amphoe Somdet Changwat Kalasin.** (in Thai) [Yo folktale: a case study of Ban U, Mahachai sub-district, Somdet district, Kalasin province]. Independent Study. Mahasarakham University, Mahasarakham.
- Nathalang, S. (1994). **Nai thong thin mi nithan lae kan lalen.** (in Thai) [There is Legend and Amusement in Locality]. Bangkok: Matichon.
- Nathalang, S. (2009). **Thritsadi khatichon witthaya.** (in Thai) [Folklore Theory] (2<sup>nd</sup> Ed.) Bangkok: Project of Textbook Publication of Faculty of Arts, Chulalongkorn University.
- Pakirana, S. (1999). **Nithan chao ban Phu thai: Sueksa korani King-amphoe Nong Sung Changwat Mukdahan.** (in Thai) [Phuthai folktale: a case study of Nongsung minor district, Mukdahan province] Master's thesis. Maha Sarakham University.
- Sakeepun, P. (2012). **Nithan phuen ban Thai Lao Thai Khamen Tambon Phrai bueng Amphoe Phrai Bueng Changwat Si Sa Ket.** (in Thai) [Folktale of Thai-Loa and Thai Khmer of Phrai Bueng District, Si Sa Ket province]. Independent study. Maha Sarakham University.

- Saratussananun, S. (1989). **Nithan phuen ban mueang Loei**. (in Thai) [Folktale of Loei province. Loei: (n.p.).
- Sukkhong, S. (2012). **Nithan phuen ban Thai Dam Tambon Khao Kaeo Amphoe Chiang Khan Changwat Loei**. (in Thai) [Research on Tai Dam Folktale of Khao Kaeo Sub District, Chiang Khan District, Loei province]. Loei: Loei Rajabhat University.
- Uitragool, P. (1997). **Wannakam phuen ban chak Tambon Rang Ka Yai Amphoe Phimai Changwat Nakhon Ratchasima**. (in Thai) [Falklore from Rang KaYai sub-district, Phimai district, Nakhon Ratchasima province]. Master's thesis. Srinakharinwirot Prasanmit, Bangkok.
- Wandi, N. (1999). **Sawatdikan sangkhom**. (in Thai) [Social Welfare]. Chiang Mai: Chaing Mai Rajabhat University.

